

РЕЙ БРЕДЪРИ ВЯТЪРЪТ

Превод от английски: Лидия Цекова-Маринова, 1985

chitanka.info

Тази вечер телефонът иззвъня в пет и половина. Беше декември и отдавна вече се бе стъмнило, когато Томпсън вдигна слушалката.

— Ало.

— Ало, Хърб?

— О, това си ти, Алин.

— Жена ти вкъщи ли си е, Хърб?

— Разбира се. Защо?

— По дяволите.

За миг Хърб Томпсън постоя мълчаливо със слушалката в ръка.

— Какво има? Гласът ти е странен.

— Искях да наминеш тази вечер.

— Чакаме гости.

— Искях да прекараш нощта тук. Кога заминава жена ти?

— Следващата седмица — отвърна Томпсън. — Ще остане в Охайо около девет дни. Майка ѝ е болна. Ще намина тогава.

— Бих искал, ако е възможно, да наминеш тази вечер.

— Де да беше. Гостите... пък и изобщо... жена ми би ме убила.

— Бих искал да наминеш.

— Какво има? Вятърът ли пак?

— О, не. Не.

— Вятърът ли е? — настоя Томпсън.

Гласът в телефонната слушалка се поколеба.

— Да. Да, вятърът е.

— Вечерта е ясна, няма много вятър.

— Има достатъчно. Той нахлува от прозореца и леко повява в завесите. Достатъчно, за да ми напомни за себе си.

— Виж какво, защо не дойдеш да прекараш нощта тук? — каза Хърб Томпсън и огледа осветения хол.

— О, не. Твърде късно е за това. Може да ме настигне по пътя за вас. Дяволски дълго разстояние. Не бих посмял, но все пак ти благодаря. Цели тридесет мили са това... благодаря ти.

— Вземи приспивателно.

— През изминалия час стоях на вратата, Хърб. Виждах как се надига откъм запад. Има няколко облачета там и видях как едно от тях сякаш се разкъса. Задава се вятър, чуваш ли.

— Е, просто вземи по-силно приспивателно. И ми звъни по всяко време, щом пожелаеш. Ако искаш и по-късно тази вечер.

— По което и да е време? — попита гласът в слушалката.

— Разбира се.

— Ще го направя, но би било хубаво да можеше да излезеш. И все пак не ми се ще да пострадаш. Ти си най-добрият ми приятел и аз не бих искал това. Може би най-добре е сам да се изправя срещу тази стихия. Съжалявам, че те безпокоя.

— По дяволите, за какво е приятелят? Слушай какво ще ти кажа: седни и попиши тази нощ — прибави Хърб Томпсън, като пристъпваше от крак на крак. — Забрави напълно за Хималаите, за Долината на ветровете и тези свои мисли за бурите и ураганите. Довърши някоя глава от следващия си пътепис.

— Бих могъл. Може би ще го направя, не зная. Може би... Бих могъл... благодаря ти и извинявай, че ти отнех време.

— Благодаря ли... по дяволите. Хайде затваряй телефона. Жена ми ме вика за вечеря.

Хърб Томпсън окачи слушалката.

Той отиде и седна на масата за вечеря, а жена му се настани срещу него.

— Алин ли беше? — попита тя.

Той кимна.

— Той с неговите ветрове, дето ту се разразяват, ту утихват, ту горещи, ту студени — нареждаше тя, като му подаваше препълнената с ядене чиния.

— Но той наистина е преживял страшни мигове в Хималаите по време на войната — настоя Хърб Томпсън.

— Нима искаш да кажеш, че вярваш в това, което разказва за долината?

— Звучи съвсем правдоподобно.

— Катерят се тук и там, катерят се по разни места. Защо ли тези мъже се катерят по планините само да се плашат?

— Валяло сняг — каза Хърб Томпсън.

— Така ли?

— И дъжд, и град, и духал ураганен вятър в тази долина. Алин ми е разказвал много пъти. Разказва увлекателно. Той е бил доста нависоко. Облаци и т.н. Долината издавала някакъв шум.

— Обзалагам се, че наистина е издавала — вметна тя.

— Като че ли ветровете били много, а не само един. Ветрове от целия свят.

Той налапа една хапка.

— Така казва Алин.

— Преди всичко не е трябвало да отива и да се завира там — каза тя. — Пъхаш си носа навсякъде и от първото нещо, което видиш, ти идват разни идеи в главата. Ветровете били се разярили, задето си се натрапил, или пък те преследвали после.

— Не се шегувай, той е най-добрият ми приятел — отрязва я Хърб Томпсън.

— Всичко е толкова глупаво!

— Независимо от това, преживял е доста. Онази буря по-късно в Бомбай и тайфуна откъм Нова Гвинея два месеца след това. И онзи път в Корнуол.

— Не изпитвам никакво съчувствие към хора, които вечно сами се пъхат сред бури от ветрове и урагани, а впоследствие ги обхваща мания за преследване.

Точно в този миг телефонът иззвъня.

— Не вдигай — каза тя.

— Може би е важно.

— Ами, пак е Алин.

Те си седяха там, а телефонът звъня девет пъти, но никой не вдигна слушалката. Най-после той замлъкна. Те привършиха вечерята си. Над откренатия прозорец в кухнята завесите едва-едва се размърдаха от лек ветрец.

Телефонът иззвъня отново.

— Не мога да го оставя да си звъни така — каза той и се обади. — О, здравей, Алин.

— Хърб! Той е тук! Вече е тук!

— Отдалечи малко слушалката, много силно те чувам!

— Стоях при отворената врата и го очаквах. Видях го как връхлита откъм шосето, как разклати всички дървета едно след друго, докато разлюля и тези въвн пред къщата, гмурна се надолу към вратата и аз я затръшнах току пред лицето му!

Томпсън не каза нищо. Не можа да измисли какво да каже — жена му го наблюдаваше, застанала на вратата на хола.

— Колко интересно — най-после промълви той.

— Навсякъде около къщата е, Хърб. Вече не мога да изляза навън, не мога да направя нищо. Но го измамих, оставих го да си помисли, че ме е пипнал, и точно когато се спусна, за да ме отнесе, аз затръшнах вратата и я заключих. Бях се подготвил за него, готвех се от седмици наред.

— А сега, разкажи ми за това, приятелю.

Хърб Томпсън се държеше непринудено по телефона, ала жена му продължаваше да го гледа и по врата му изби пот.

— Започна преди шест седмици...

— О, така ли? Добре, добре.

— Мислех, че вече съм му се изплъзнал. Мислех, че се е отказал да ме преследвай да прави опити да ме пипне. Но той просто е изчакавал. Преда шест седмици чух как вятърът се смее и шепне край стените на дома ми там вън. Само за около час, не много дълго, не много високо. После си отиде.

Томпсън кимна в слушалката.

— Радвам се да го чуя, радвам се да го чуя.

Жена му бе впила погледа си в него.

— На следващата нощ той се върна. Затръшна капациите на прозорците и изхвърли искри от комина. Връщаше се пет нощи подред и всеки следващ път ревът му ставаше все по-силен. Когато отворях входната врата, той се втурваше навътре към мен и се опитваше да ме измъкне навън, ала не беше още достатъчно силен. Но тази нощ е.

— Радвам се да чуя, че се чувствуваш по-добре — обади се Томпсън.

— Не ми е по-добре, какво ти става? Жена ти слуша ли ни?

— Да.

— О, разбирам. Зная, че приличам на глупак.

— Съвсем не. Продължавай.

Жената на Томпсън се върна обратно в кухнята. Той си отдъхна. Приседна на едно столче близо до телефона.

— Продължавай, Алин, сподели го с мен, ще ти олекне, ще спиш по-добре.

— Сега е навсякъде около къщата, като огромна машина за вакуум, която прониква из всички фронтона. Събаря дърветата наоколо.

— Странно, тук няма никакъв вятър, Алин.

— Разбира се, че няма, него не го е грижа за вас, той иска мен.

— Предполагам, че това е единственият начин да си го обясниш.

— Той е убиец, Хърб — най-могъщият, най-кръвожадният убиец от незапомнени времена, втурнал се след своята плячка. Огромен, свиреп звяр, който се опитва да ме надуши, да ме открие. Той навира огромния си, леден нос в къщата, поема въздух и когато ме открие в гостната, насочва цялата си сила нататък, а когато съм в кухнята, отива там. Сега се опитва да нахлуе през прозорците, но съм ги подсилил, на вратите съм поставил нови панти и болтове. Къщата е здрава. Някога са строили здрави къщи. Светнал съм всички лампи. Цялата къща е осветена от ярка светлина. Вятърът ме следва от стая в стая, наднича през всички прозорци, откакто съм ги запалил. О!

— Какво има?

— Току-що изтръгна рамката с мрежата от входната врата.

— Бих искал да дойдеш тук и да останеш през нощта, Алин.

— Не мога! Боже мой, не мога да напусна къщата. Не мога да направя нищо. Познавам този вятър. Господи, той е могъщ и хитър. Опитах се преди малко да запаля цигара и лек порив изгаси пламъка. Вятърът обича да си играе, да ми се надсмива, той се забавлява с мен; цялата нощ е негова. А сега! Господи, точно в този миг един от моите стари пътеписи на масичката до библиотеката... да можеше да го видиш. Лек ветрец от бог знае коя малка дупчица в къщата... ветрецът разлиства страниците една по една. Ех, да можеше да го видиш. Това е предговорът. Спомняш ли си предговора към книгата ми за Тибет, Хърб?

— Да.

— *„Тази книга се посвещава на всички, загубили двубоя със стихите, написана от очевидец, който винаги е успявал да им се изплъзне.“*

— Да, спомням си.

— Лампите угаснаха!

В телефонната слушалка нещо изпращя.

— Жиците са прекъснати. Чуваш ли ме, Хърб?

— Все още те чувам.

— На вятъра не му се нрави всичката тази светлина в моя дом, прекъсна жиците. Вероятно телефонът ще е следващият. О, отлична компания — аз и вятърът, уверявам те! Една секунда!

— Алин?

Мълчание. Хърб цял се наведе над слушалката. Жена му надникна откъм кухнята. Хърб Томпсън чакаше.

— Алин?

— Върнах се — обади се гласът в телефонната слушалка. — От вратата духаше и напъхах малко парцали под нея, за да не духа на краката ми. Радвам се, че не дойде, Хърб, не бих искал да си тук в тази бъркотия. Ето! Току-що разби един от прозорците на всекидневната, истински ураган нахлу в къщата, събаря картините от стените! Чуваш ли го?

Хърб Томпсън се ослуша. В слушалката се чуваше неистов вой, свистене и трясъци. Алин ги надвика:

— Чуваш ли го?

Хърб Томпсън преглътна с пресъхнала уста.

— Чувам го.

— Иска ме жив, Хърб. Не смее да събори къщата с един опустошителен порив. Това би ме убило. Иска ме жив, за да може да ме разкъса парченце по парченце. Иска онова, което е вътре в мен. Мисълта ми, мозъка ми. Иска жизнения ми сок, душевността ми, моята същност. Необходим му е разум.

— Жена ми ме вика, Алин. Трябва да отида да избърша чиниите.

— Той е огромен облак от изпарения, ветрове от всички краища на света. Същият вятър, който разруши Целебес преди година, същият вихър от пампасите, който покосяваше в Аржентина, тайфунът, който се навилня до насита над Хавай, ураганът, който опустоши африканския бряг в началото на тази година. Той е частица от всички тези бури, от които съм се изплъзнал. Преследвал ме е чак от Хималаите, защото не желае да знам всичко, което вече знам за Долината на ветровете, мястото, където се групира и планира своите разрушения. Нещо много отдавна му е дало искрица живот. Зная къде утолява глада си, зная къде се е зародил и къде част от него умира. Затова той ме мрази; мрази книгите ми, които издават как да бъде сразен. Не иска да продължавам с тези мои проповеди. Иска да ме включи в своето огромно тяло, за да му даде познание. Иска ме на своя собствена страна!

— Трябва да затворя, Алин, жена ми...

— Какво?

Пауза, някъде отдалеч — воят на вятъра в телефонната слушалка.

— Какво каза?

— Обади се пак след около час, Алин.

Той затвори.

Отиде да бърше чиниите. Жена му го наблюдаваше, а той бе забил поглед в тях и търкаше с кърпата.

— Как е тази вечер навън? — попита той.

— Приятно. Не много студено. Има звезди — каза тя. — Защо?

— Нищо.

Телефонът звъня три пъти през следващия час. В осем часа гостите пристигнаха. Стодарт и жена му. Поседяха на приказки до осем и половина, после отидоха в хола, разтеглиха масата за карти и започнаха да играят.

Хърбърт Томпсън разбъркваше картите отново и отново, шумно и ефектно, после те изплющяваха една по една пред останалите трима играчи. Разговорът ту замираще, ту се подемаше пак. Той запали пура и дръпна, а върхът ѝ се превърна във фина, сива пепел, подреди картите в ръката си и току вдигаше глава и се слушваше. Отвън не се чуваше: никакъв звук. Жена му го забеляза, той моментално престана и хвърли вале спатия.

Хърб всмукваше бавно от пурата си, четиримата разговаряха тихо, само от време на време избухваха в смях, а часовникът в хола напевно отброи девет часа.

— Ето ни всички тук — каза Хърб Томпсън, като извади пурата от устата си и я погледна замислено. — А животът наистина е странен.

— А? — възкликна мистър Стодарт.

— О, нищо, искам само да кажа, че си седим тук, живеем си живота, а на някое друго място на земята милиони други хора живеят своя живот.

— Съвършено вярно твърдение.

— Животът...

Той постави отново пурата между устните си.

— ... е толкова самотен. Дори в семейството. Понякога, когато си в прегръдките на някого, се чувствуваш на милиони мили далеч от него.

— Точно *така* ми харесва — отсече жена му.

— Нямах това предвид — обясни той вяло; не бързаше, защото не чувствуваше никаква вина. — Имах предвид, че ние всички вярваме в каквото там си вярваме и живеем собствения си жалък живот, докато други хора живеят съвсем различно от нас. Искам да кажа, че ние си седим тук, в тази стая, докато хиляди други хора умират. Някои от рак, други от пневмония, трети от туберкулоза. Представям си как някой в Съединените щати умира точно в този миг при някакво автомобилно произшествие.

— Разговорът не е особено ведър — отбеляза жена му.

— Искам да кажа, че всички живеем, без да се замисляме за това как разсъждават другите хора, как прекарват живота си или как умират. Чакаме, докато смъртта дойде при нас. Това, което искам да кажа, е, че седим тук върху самоуверените си задници, а в същото време на тридесет мили оттук, в една огромна стара къща, заобиколена от непрогледен мрак и бог знае какво още, един от най-прекрасните хора, които някога съм срещал...

— Хърб!

Той изпускате кълба дим, дъвчеше пурата си и се вглеждаше с невиждащи очи в картите си.

— Съжалявам.

Той примигна и престана да дъвче пурата си.

— Мой ред ли е?

— Твой ред е.

Около масата играта продължи с шумоленето на карти, случайно разменяни думи, вял разговор. Хърб Томпсън потъваше все по-дълбоко в креслото си и придобиваше болезнено изражение.

Телефонът иззвъня. Томпсън скочи, изтича до него и грабна слушалката.

— Хърб! Откога звъня. Как е там при теб, Хърб?

— Какво имаш предвид с това „как е“?

— Дойдоха ли гостите ви?

— По дяволите, да, да...

— И сега си приказвате, смеете се и играете на карти, нали?

— Исусе, да, но какво общо има това със...

— Пушиш ли от твоите десетцентови пури?

— По дяволите, да, но...

— Великолепно — каза гласът в телефона. — Това наистина е великолепно. Бих искал и аз да съм там. Бих искал да не бях научавал нещата, които вече знам. Бих искал толкова много неща.

— Добре ли си?

— Засега да. Заклучил съм се в кухнята. Част от предната стена на къщата е отнесена. Но аз имам готов план за отстъпление. Когато кухненската врата поддаде, отивам в мазето. Ако имам късмет, ще мога да удържа там до сутринта. Ще му се наложи да срине цялата тая къща, за да се добере до мен, а подът на мазето е достатъчно здрав. Имам лопата и мога да копая още по-надълбоко...

От телефонната слушалка сякаш се чуваха безброй други гласове.

— Какво е това? — попита Хърб Томпсън, смразен и разтреперан от ужас.

— Това ли? — попита гласът в слушалката. — Това са гласовете на дванадесет хиляди загинали от тайфун, седем хиляди загинали от ураган, три хиляди погребани от циклон. Отегчавам ли те? Ето какво представлява този вятър. Той е многото мъртви хора. Вятърът ги е убил, отнел е мозъците им, за да се сдобие със своя собствен разум. Отнел е гласовете им и ги е превърнал в един глас. Всичките тези милиони хора, убити в изминалите десет хиляди години, изтерзани и подгонени от континент към континент върху гърбовете и в търбуха на мусоните и вихрите. О, Исусе, каква поема би могло да се напише за това!

Телефонът отекваше и кълтеше от гласове, викове и стонове.

— Хайде, Хърб, идвай — повика го жена му откъм масата за карти.

— Така с всяка година вятърът става все по-умен, прибавя към себе си тяло след тяло, живот след живот, смърт след смърт.

— Чакаме те, Хърб — извика жена му.

— По дяволите!

Той се обърна и почти изръмжа:

— Почакай само минута, бъди така добра!

И пак в слушалката:

— Алин, ако искаш да изляза и да дойда там сега, ще тръгна веднага! Трябваше да дойда по-рано...

— В никакъв случай. Това е жажда за мъст, не би имало смисъл да навлизаш в тази борба сега. По-добре ще е да затворя. Вратата на кухнята изглежда зле. Ще трябва да сляза в мазето.

— Ще се обадиш ли по-късно?

— Може би, ако имам късмет. Ала не мисля, че ще мога. Изплъзвах се и се спасявах толкова пъти, но смятам, че този път ме е пипнал. Надявам се, че не те обезпокоих прекалено много, Хърб.

— Не си обезпокоил никого, по дяволите. Обади се пак.

— Ще опитам...

Хърб Томпсън се върна отново на масата за игра. Жена му го гледаше свирепо.

— Как се чувства приятелят ти Алин? — попита тя. — Достатъчно трезвен ли е?

— Никога не е изпивал дори глътка през живота си — каза Томпсън мрачно, докато седеше. — Трябваше отдавна да съм отишъл там.

— Но той се обажда всяка нощ от шест седмици насам и ти си прекарал там поне десет нощи при него, без да се случи нищо.

— Той има нужда от помощ. Може да се нарани.

— Но ти беше там само преди две нощи, не можеш непрекъснато да тичаш след него.

— Първото нещо, което ще направя утре сутринта, ще бъде да го настаня в някой санаториум... Никак не ми се искаше. Изглежда толкова разумен иначе.

В десет и тридесет кафето бе сервирано. Хърб Томпсън бавно отпиваше от своето и не откъсваше поглед от телефона.

„Чудя се дали е в мазето сега“ — мислеше си той.

Хърб Томпсън отиде до телефона, даде поръчка за междуградски разговор и каза номера.

— Съжалявам — отвърна телефонистката. — Там линиите са прекъснати. Когато ги оправят, ще ви свържем.

— Значи телефонните жици са прекъснати! — извика Томпсън.

Той изпусна телефонната слушалка. Обърна се, отвори с трясък вратата на килера и измъкна палтото си.

— О, господи — мълвеше той. — О, господи, господи — мълвеше той, обърнат към удивените гости и жена си с кафеника в ръце.

— Хърб! — извика тя.

— Трябва да отида там! — каза той, като навличаше палтото си. Откъм вратата се чу глухо, едва доловимо шумолене.

Всички в стаята настръхнаха и се наведоха напред в очакване.

— Кой ли може да е? — промълви жена му.

Лекото шумолене се повтори съвсем тихичко.

Томпсън бързо прекоси хола и спря пред вратата, наострил уши.

Отвън до него долетя тих смях.

— О, да ме вземат мътните — възкликна Томпсън.

Той постави ръка върху топката на вратата; приятна изненада и облекчение се изписаха върху лицето му.

— Бих разпознал този смях навсякъде. Това е Алин. Значи все пак се е качил в колата си и е дошъл. Не е могъл да дочака сутринта, за да ми доразкаже своите ужасни истории.

Томпсън изнемощяло се усмихна.

— Вероятно е довел някои свои приятели. Като че ли много други...

Той отвори външната врата.

Верандата бе пуста.

Томпсън не остана изненадан; лицето му придоби весел и закачлив вид. Той се засмя.

— Алин? Стига вече с твоите номера! Хайде.

Той запали лампата на верандата и погледна наоколо.

— Къде си, Алин? Хайде де.

Лек ветреца духна в лицето му.

Томпсън остана за миг така, внезапно вледенен до мозъка на костите си. Излезе на верандата и се огледа неспокойно и внимателно наоколо.

Внезапен порив на вятъра изплющя в краищата на разкопчаното му палто, разроши косите му. Стори му се, че отново чува смях. Вятърът се изви над къщата и задуха със смазваща сила отвсякъде, а после, вилнял цяла една минута, той отмина.

Замря тъжен, ридаещ във високите дървета и отмина; връщаше се обратно към морето, към Целебес, към Брега на Слоновата кост, към Суматра и Кейп Хорн, към Корнуол и Филипините. Утихваше, утихваше, утихваше.

Томпсън бе застанал там вцепенен. Той влезе вътре, затвори вратата, облегна се на нея и не помръдна, с очи затворени...

— Какво има...? — попита жена му.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.